

พลาสติกอุตุฯแห่งอนาคต

อุตุสาหกรรมในประเทศไทยที่น่าจับตามองตอนนี้ส่วนใหญ่มุ่งจะเป็นธุรกิจที่ดำเนินการมานาน และไทยเองก็มีความก้าวหน้าทั้งการขายและการส่งออก อย่างพวกอุตสาหกรรมรถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แต่ก็ยังมีอีกหลายกลุ่มที่ถึงจะไม่ได้สร้างผลกำไรให้กับประเทศมากนัก แต่ก็ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องจับตามองรวมทั้งต้องให้ความสำคัญมากขึ้นด้วย ได้แก่ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับพลาสติกและยาง ซึ่งแม้ว่าจะติดปัญหาอยู่บ้างแต่ยังมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลของสถาบันพลาสติกแห่งประเทศไทย ศูนย์วิจัยเทคโนโลยียาง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สมาคมไทยคอมโพสิท มั่นใจการเติบโตของอุตสาหกรรม “พลาสติก-ยาง” โดยปริมาณการผลิตเม็ดพลาสติกในปีที่ผ่านมา อยู่ที่ 11.46 ล้านตัน และมีแนวโน้มขยายตัวเหนือจีดีพีประเทศเล็กน้อยที่ 3.9-4.0% ในขณะที่ปริมาณการผลิตยางในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ราว 5 ล้านตัน

อย่างไรก็ตาม ด้านพลาสติกคอมโพสิท มีแนวโน้มความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้นมากถึง 10 เท่า โดยเฉพาะใน 5 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต อาทิ อากาศยาน ยานยนต์สมัยใหม่ ระบบรางรถไฟ ฯลฯ นอกเหนือเพื่อแสดงศักยภาพและความต้องการของตลาดที่ยังคงมีอีกมาก

นายกคงศักดิ์ ดอกบัว รองผู้อำนวยการสถาบันพลาสติกแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตพลาสติกที่สำคัญของโลก โดยมีมูลค่าเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมพลาสติกในปี 2561 สูงถึง 1.1 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 7.28% ของจีดีพีโดยประมาณ หรือมีปริมาณการผลิตเม็ดพลาสติกในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 11.46 ล้านตัน ปัจจัยหลักมาจากความต้องการใช้พลาสติกในการผลิตใน 5 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ อุตสาหกรรมไฟฟ้า อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง และอุตสาหกรรมการแพทย์

ด้วยคุณสมบัติของพลาสติกที่มีความหลากหลาย ทั้งมีความยืดหยุ่นสูง น้ำหนักเบา ทนความร้อน ทนทานต่อสารเคมีบางชนิด ป้องกันการซึมผ่านของน้ำหรือไขมันได้ อีกทั้งต้นทุนที่ต่ำ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำคุณสมบัติที่หลากหลายของพลาสติกมาประยุกต์ใช้ในการผลิตได้

ทั้งนี้ ยังมีปัจจัยส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่ คาดการณ์ความต่อเนื่องของโครงการลงทุนภาครัฐและเอกชน รวมถึงแนวโน้มเศรษฐกิจและสงครามการค้าระหว่างประเทศยักษ์ใหญ่ โดยคาดว่าอุตสาหกรรมพลาสติกจะขยายตัวเหนือจีดีพีประเทศเล็กน้อยที่ 3.9-4.0% ในปี 2563

ท่ามกลางพฤติกรรมการใช้พลาสติกของผู้บริโภคที่มีแนวโน้มบทบาทการใช้พลาสติกมากขึ้น โดยจากสถิติปริมาณการใช้พลาสติกของคนไทยอยู่ที่ 56 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ในทางของผู้ผลิตถือว่าเป็นความท้าทายที่ต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นการคำนึงถึงกระบวนการผลิตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มการลงทุนในเม็ดพลาสติกที่ย่อยสลายได้ ตลอดจนลดปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์จากพลาสติกที่ใช้ซ้ำได้ครั้งเดียว เพื่อเป็นการสะท้อนว่าผู้ประกอบการไม่ได้ละเลยปัญหาสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่จะส่งเสริมการพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือเทคโนโลยีการผลิตที่มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะในกระบวนการผลิตขั้นต้นน้ำ และกลางน้ำ ที่ยังมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำมาปรับใช้ในแต่ละอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้เมื่อพูดถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศผ่านแนวคิดอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (นิวเอส-เคิร์ฟ) นับเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต โดยปัจจัยสนับสนุนการยกระดับอุตสาหกรรมไทยเพื่อไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต คือวิวัฒนาการผลิตคุณภาพสูง

และหนึ่งในวิวัฒนาการผลิตที่มีแนวโน้มความต้องการใช้สูงในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต คือ พลาสติกคอมโพสิท โดยพลาสติกคอมโพสิทได้รับการคิดค้นและพัฒนามากกว่า 50 ปี และยังมีแนวโน้มความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้นมากถึง 10 เท่า มูลค่ากว่าหนึ่งพันล้านบาท ภายใน 10 ปี ด้วยคุณสมบัติความคงทน แข็งแรง และน้ำหนักเบา ทำให้พลาสติกคอมโพสิทถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมที่ต้องการความปลอดภัยสูง

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้พลาสติกคอมโพสิทในการผลิต ยังถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงมาก การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตวัสดุคอมโพสิทจึงนับเป็นความท้าทายของภาคอุตสาหกรรมไทย ผู้ผลิตที่ต้องการก้าวเข้ามาเป็นผู้เล่นในอุตสาหกรรมแห่งอนาคตตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ย่อมจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาพลาสติกคอมโพสิท และยกระดับเทคโนโลยีที่รองรับการผลิตวัสดุดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมพลาสติกอาจจะไม่ได้เป็นอันดับหนึ่งในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ แต่ก็ยังเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่จะสร้างเม็ดเงินอีกมหาศาลต่อไป